

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 23-11-2018
Sayı : 423

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

1380 sayılı Su Ürünleri Kanunu'nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifim gerekçesiyle birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

20.11.2018

Necati TİĞLİ
Giresun Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Gevre
Esas Komisyon	Tarım, Orman ve Köylüleri
Tarih :	12 Aralık 2018
Esas No:	2/4416

TBMM
KANUNLAR ve KARARLAR BSK.LİĞİ
23 Kasım 2018
Numara:

TBMM
GELEN EVRAK
23 Kasım 2018
No: 388161
EBYS'ye AKTARILMIŞTIR

GENEL GEREKÇE

Gelişen teknoloji karşısında her geçen gün azalan su ürünlerinin korunması, istihsalinin sağlanması ve çeşitliliğinin artırılması için 1971 yılından bu yana, 47 yıldır kullanılan 1380 sayılı Su Ürünleri Kanunu, mutlaka günümüz koşullarına uygun bir şekilde revize edilerek yeniden düzenlenmelidir.

Küresel Isınma ile birlikte yaşanan iklim değişikliği son yıllarda ülkemizde de artan bir şekilde hissedilmeye başlanmıştır. Sulak alanların hızla yok olması, buralarda yaşayan doğal yaşamı, ekolojik dengeyi ve dolayısıyla su ürünlerini de etkilemektedir. Tarım alanlarında, sulama kanallarında, ırmaklarda, göl ve göletlerde uygulanan yanlış su politikalarına bir de çağ dışı kalmış bir Su Ürünleri Kanunu ile devam edilmesi, gelecek kuşaklar için oldukça tehlikeli bir hal almaya başlamıştır.

Su ürünlerinin yetiştirilmesi, korunması ve denetlenmesi 47 yıldır atıl bir durumda olan kanunun tamamen yenilenmesi ile mümkündür. Yetiştirilen su ürünlerini, dünya pazarlarına ithal eden ülkeler hem ekonomik anlamda, hatırı sayılır bir girdi elde etmekte hem de yurttaşlarına sundukları su ürünleri ile ülke sağlığına önemli bir katkı vermektedirler.

Her dört yılda bir, 1380 sayılı Su Ürünleri Kanunu'nun maddeleri kapsamına göre hazırlanan "Amatör Amaçlı Su Ürünleri Avcılığının Düzenlenmesi Hakkında Tebliğ" ve "Ticari Amaçlı Su Ürünleri Avcılığının Düzenlenmesi Hakkında Tebliğ" çoğu maddesi ile uygulanabilir değildir. Çıkan her iki tebliğin işlevsiz olmasının tek nedeni, 1380 sayılı Su Ürünleri Kanunu'nun günümüz sulak alanlarına, su ürünleri çeşitliliğine ve denetim mekanizmasına uygun olmamasıdır.

Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından 2014 yılında taslak olarak hazırlanan Su Ürünleri Kanunu bakanlığın internet sayfasından görüş ve önerilere açılmış olmasına rağmen aradan geçen 4 yılda taslak bir çalışma olmaktan çıkamamıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1: Bu madde ile birlikte su ürünleri üretim yerlerinin nasıl ve kimlere kiralanacağı, kiralamadan önce kimlerden görüş ve raporlar alınacağı, kiralama şartları, usulleri ve devir hakları düzenlemek istenmiştir.

MADDE 2: Yapılan değişiklikle İçsular üzerinde yapılacak sulama faaliyetleri ve enerji çalışmalarının su ürünleri üzerindeki yarar / zarar değerlendirmeleri bilimsel araştırmalara göre yapılması ve olası bir tür kaybının önüne geçilmesi öngörülmüştür.

MADDE 3: Bu madde üzerinde yapılan değişiklik ile su ürünleri yetiştiriciliği yapmak isteyenlerin bilimsel bir eğitime tabi tutulmaları gerektiği ve bu eğitimlerin kimler tarafından verilmesi gerektiği öngörülmüştür.

MADDE 4: Bu madde de yapılan değişik ile göl, gölet, baraj ve akarsularda bulunan balık popülasyonunun korunması ve gelecek nesillere aktarılmasının yanı sıra son yıllarda elektroşok ile avlanırken akıma kapılarak yaşanan ölümlerin önüne geçilmek istenmiştir. Bu madde üzerinde bu şekilde yapılacak bir değişiklik, amatör ve ticari avcılığı düzenleyen tebliğlerde de denetim yetkisini artıracaktır.

MADDE 5: Su ürünlerindeki devamı sağlamak ve gelecek nesiller aktarmak için su havzalarının su ürünlerinin yaşayabileceği nitelikte olması gerekir. Sıvı ve katı atıkların yanı sıra kanalizasyon atıkları ve kimyasal atıkların su havzalarına, göllere, ırmaklara atılması tüm ekolojik dengeyi bozmaktadır. Denetim ve cezaların artması ile içsularımızda ve denizlerimizde yaşanan kirliliğin önüne geçebilir.

MADDE 6: Bu madde ile göç eden su ürünlerinin geçiş, üreme ve yetiştirme alanlarında hangi yapıların ve teçhizatların yasaklandığı düzenlenmiştir. Ayrıca, balıkların ve su ürünlerinin geçiş yollarına kurulan enerji sistemlerinde bulunması gereken asansör ve balık geçidi gibi sistemlerin yapılması ve kimler tarafından denetleneceği belirlenmeye çalışılmıştır.

MADDE 7: Bu madde ile koruma ve kontrol ile görevlendirilen personelin kimler olduğu ve hangi yetkilere sahip oldukları düzenlenmiştir. Devamlı sahada olan ama kontrol yetkisi olmayan sivil toplum örgütlerinin de yetkilendirilmesi amaçlanmıştır. Sivil Toplum Kuruluşlarında kimlerin yetkili olacağı ise 5253 sayı Dernekler Kanunu'na göre alınacak yönetim kurulu kararı ile kontrol yetkisi alacak kişinin Tarım ve Orman Bakanlığına bildirilmesi ile elde edeceği yetki belgesi ile mümkün olacaktır.

MADDE 8- Yürürlük maddesidir.

MADDE 9- Yürütme maddesidir.

1380 SAYILI SU ÜRÜNLERİ KANUNU'NDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1: 1380 sayılı Su Ürünleri Kanunu'nun 4'ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü, Hazine ya da devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan bölgelerde bulunan voli yerleri, havuzlar, barajlar, göller, dalyanlar, nehirler ve nehir ağızlarında belirlenmiş av yerlerindeki su ürünleri üretim hakkı, amatör olta balıkçılığı için kurulmuş ve federasyona üye olan dernek, vakıf, federasyon ya da konfederasyonların görüş, öneri ve kiralama teklif önerileri alınmadan kiraya verilemez.

Kiralama için belirlenecek ihale bedeli, su ürünleri stok tespitine göre kilo bazında hesaplanır ve elde edilen kira geliri bu alanları kiraya veren il özel idarelerine kalır.

Bu yerler kiraya verilmeden önce, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, konuyla ilgili diğer Bakanlıklar ve iç sularda amatör olta balıkçılığı ile ilgilenen sivil toplum kuruluşlarının görüşü alınır. Tarım ve Orman Bakanlığı'nın tespit edeceği şartlara ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu esaslarına göre Su Ürünü Üretim ve Pazarlaması ile ilgilenen kooperatifler, kooperatif birlikleri, köy birliklerine veya sivil toplum örgütlerine kiraya verilir.

Su ürünü üretim ve pazarlaması ile ilgilenen kooperatifler, kooperatif birlikleri ve köy birlikleri kiraladıkları istihsal alanlarında yakaladıkları su ürünlerini karaya çıkartmak için bir alan yapmak zorundadırlar. Bu alan denetim ve kontrol ekipleri tarafından denetlenebilir nitelikte olmalıdır. Karaya çıkış noktasından satış noktasına kadar olan tüm faaliyetler, sevk irsaliyesi ya da sevk irsaliyeli fatura ile belgelenmek zorundadır.

Sivil toplum örgütleri, kiraladıkları alanları 5253 sayılı Dernekler Kanunu ve Tüzüklerinde belirlenen amaç dışında kullanamazlar.

Bu yerleri kiralayan sivil toplum örgütleri, kooperatifler, kooperatif birlikleri veya köy birlikleri bu haklarını başkalarına devredemezler.

Bu yerler her defasında 24 ay için kiralanırlar. Kiralama şartları tek bir balık türü için geçerli olup kiralanan alanlarda amatör olta balıkçılığı hiçbir şekilde yasaklanamaz.”

MADDE 2: 1380 sayılı Su Ürünleri Kanunu'nun 9'ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“İçsuların sulama, enerji istihsalı gibi maksatlarla kullanılması halinde bu sularda mevcut su ürünlerinin yaşama, üreme, muhafaza ve istihsalini zarardan koruyacak tedbirlerin neler olduğu ve nasıl yapılması gerektiği, Su Ürünleri Fakültesi bulunan Üniversiteler ile amatör balıkçılık ile ilgilenen sivil toplum örgütlerinin vereceği raporlara göre alınır.

Verilecek raporlara göre projelerin devam edip etmemesi, devam edecek ise alınacak tedbirlerin uygulanması ve denetlenmesi, Tarım ve Orman Bakanlığı bünyesindeki Balıkçılık ve Su Ürünleri Genel Müdürlüğü tarafından uygulanır.”

MADDE 3: 1380 sayılı Su Ürünleri Kanunu’nun 16’ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Tarım ve Orman Bakanlığı, su ürünleri istihsalı ile uğraşanların mesleki bilgi, deneyim ve görgülerini yükseltmek amacıyla, Su Ürünleri Fakültesi olan Üniversiteler’de ki öğretim görevlileri, diğer Bakanlıkların yetkilileri ve amatör balıkçılık ile ilgilenen sivil toplum kuruluşlarının temsilcilerinden oluşan uzmanlarla birlikte, ücretli veya ücretsiz kurslar, işbaşı eğitim programları ve meslek okulları açabilir. Kamu sporu, propaganda, eğitim ve öğretim için gerekli tedbirleri alır.”

MADDE 4: 1380 sayılı Su Ürünleri Kanunu’nun 19’ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bomba, torpil, dinamit, kapsül ve benzeri patlayıcı maddeler ile öldürücü veya uyuşturucu maddeler, sönmemiş kireç, elektrik cereyanı, elektroşok ve hava tazyiki ile su ürünleri avlanması ve bu ürünleri İçsulardaki gemilerde bulundurmak yasaktır.

Her ne şekilde olursa olsun su ürünleri yetiştiriciliği için kiralanan alanlarda da aynı şekilde bulundurulması ve kullanılması yasaktır.”

MADDE 5: 1380 sayılı Su Ürünleri Kanunu’nun 20’nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Su ürünleri havzalarına, üretim yerlerine veya burada yaşayan insanların sağlığına, kullandıkları malzemelere, ekolojik dengeye zarar verecek şekilde dökülmesi veya sıvı ya da katı atık bertaraf tesisleri yapılması yasaktır. Hangi maddelerin dökülmesinin yasak olduğu yönetmelikte gösterilir.”

MADDE 6: 1380 sayılı Su Ürünleri Kanunu’nun 22’nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Akarsularda su ürünlerinin geçmesine, üremesine veya yetişmesine engel olacak şekilde tesisler kurulması, ağlar serilmesi, bent, çit ve benzeri engeller yapılması yasaktır.

Akarsular üzerinde kurulmuş ya da kurulacak olan Baraj, Hidro Elektrik Santrali ve Regülatörler’de su ürünlerinin geçmesine uygun bir şekilde yapılacak balık geçidi veya asansörlerin yapılması ve bunların devamlı olarak işler durumda olması mecburidir. Bu sistemlerin denetiminden Tarım ve Orman Bakanlığı ve bünyesindeki Balıkçılık ve Su Ürünleri Genel Müdürlüğü sorumludur.”

MADDE 7: 1380 sayılı Su Ürünleri Kanunu'nun 33'ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Su ürünlerinin hem denizlerimizde hem de içsularımızda ki denetimi, kontrolü ve kontrol mekanizmasının planlanması, Tarım ve Orman Bakanlığı ile bakanlığa bağlı Balıkçılık ve Su Ürünleri Genel Müdürlüğü tarafından belirlenen personel tarafından yapılır. Denetim ve kontroller emniyet, jandarma, sahil güvenlik, gümrük ve orman muhafaza memurları, belediye zabıta amir ve memurları, bekçiler ve güvenlik korucuları, muhtarlar, bakanlık tarafından yetkilendirilmiş sivil toplum kuruluşlarının temsilcileri denetim ve kontrol yapabilirler.

Bu Kanun kapsamına giren suçlar hakkında Su Ürünleri Kontrol Formu düzenlemek suç esnasında kullanılan istihsal vasıtalarını ve su ürünlerini zapt etmek ve zapt edilen su ürünlerini ile istihsal vasıtalarını bu kanunun 34'ncü maddesine göre alıkoymak ve adli mercilere teslim etmekle yetkilidirler.

Yukarıda adı geçen kişiler, Ek Madde 3'te yer alan hükümler çerçevesine göre idarî para cezalarını kesmekle görevli ve yetkilidirler.

Yukarıda adı geçen kişiler, denizlerimizde ve içsularımızda bulunan balık cinslerini ve avlanma limitlerini öğrenmeleri için bağlı bulundukları birimlerde eğitim ve öğretim program birimleri kurulması ve bu maddede adı geçen denetim ve kontrolden sorumlu kişilerin bu birimlerden ders alması gerekmektedir.”

MADDE 8: Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 9: Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

